

KIAULIŲ REPRODUKČINIO IR KVĖPAVIMO SINDROMO PAPLITIMAS, VEISLIŲ JAUTRUMAS VIRUSUI

Marija Stankevičienė¹, Arūnas Stankevičius¹, Henrikas Stankevičius², Vida Liutkevičienė¹, Janina Černauskienė¹, Jurgita Šakalienė³, Saulius Petkevičius¹

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; el. paštas: marija@lva.lt

²Kauno technologijos universiteto Maisto institutas, Taikos pr. 92, LT-51180 Kaunas;

³Nacionalinė veterinarijos laboratorija, J. Kairiūkščio g. 10, LT-08409 Vilnius;

Santrauka. Šio darbo tikslas – pagal serologinių tyrimų rezultatus išsiaiškinti kiaulių reprodukcinio ir kvėpavimo sindromo viruso (KRKSv) paplitimą kiaulių populiacijoje 2000–2005 m. ir įvertinti kiaulių veislių jautrumą KRKS virusui.

Darbas atliktas 2005–2007 metais Lietuvos veterinarijos akademijos Užkrečiamųjų ligų katedroje ir Nacionalinėje veterinarijos laboratorijoje. Ištyrus 12 435 kiaulių kraujo serumo mėginius, paaiškėjo, kad 13,7 proc. buvo seroteigiami. Pirmos grupės veislynuose KRKS virusas daugiau paplitęs nei aukščiausios grupės veislynuose ($\chi^2=5,1$; $p=0,023$), o sperma prekiaujančiose įmonėse KRKS virusas aptinkamas daug rečiau, nei pirmos ir aukščiausios grupės veislynuose ($\chi^2=39,1$; $p\leq 0,001$).

Jorkšyrų veislių kiaulių kraujo serumo mėginiuose specifinių KRKSv antikūnų nustatyta daugiausia (31,6 proc.). Tyrimo rezultatai rodo, kad Jorkšyrų, landrasų ir Lietuvos baltųjų veislių kiaulių susirgimo KRKS virusu dažniai tarpusavyje skiriasi statistiškai patikimai (L – J $\chi^2=8,4$; $p=0,0037$; L – LB $\chi^2=18,1$; $p\leq 0,001$; J – LB L – LB $\chi^2=94,4$; $p\leq 0,001$).

Analizuojant skirtingų lyčių kiaulių kraujo serumo mėginius nustatyta, kad paršavedžių ir kiaulaičių grupėje specifiniai KRKSv antikūnai sudarė 17,9 proc., o kuilių – 8,1 proc. Tarp įvairaus amžiaus kiaulių serologiškai teigiamų mėginių procentas KRKSv atžvilgiu skyrėsi neženkiai. Mažiausiai serologiškai teigiamų kiaulių išaiškinta 0–2 mėnesių paršelių grupėje (11,0 proc.), didžiausias užsikrėtusių kiaulių procentas (16,4 proc.) nustatytas 3–7 ir 12–23 mėnesių kiaulių grupėse (16,4 proc.). Kiaulių amžiaus įtaka užsikrėsti KRKS virusu buvo artima patikimam lygiui ($\chi^2=10,98$; $p=0,052$).

Raktažodžiai: kiaulės, KRKS virusas, paplitimas, kiaulių veislės.